

Kolumbia wprowadziła opodatkowanie „śmieciowej żywności”

12 listopada 2023

Kolumbia jako jedno z pierwszych państw na świecie wprowadziła nowe prawo nakładające podatek na tzw. żywność ultraprzetworzoną. Dla wielu ekspertów w dziedzinie zdrowia nie ma wątpliwości, że rozwiązanie to jest najbardziej ambitnym środkiem w zakresie polityki dotyczącej zdrowia publicznego w Ameryce Łacińskiej. Inne kraje regionu poczyniły postępy w takich obszarach jak uregulowanie godzin, w których żywność ultraprzetworzona może być reklamowana w telewizji, żądanie umieszczania na produktach informacji o wartości odżywczej oraz wdrażanie polityki podatkowej dotyczącej słodkich napojów.

Po wieloletnich kampaniach w tym miesiącu w życie weszła tzw. „ustawa o żywności śmieciowej” wprowadzająca stopniowo rosnący podatek. Początkowo wynosi on 10 procent, w przyszłym roku wzrośnie do 15 procent, a do 2025 roku osiągnie poziom 20 procent. „Na świecie wprowadzano różne podatki zdrowotne np. na tytoń czy napoje cukrowe, ale niewiele państw rozszerzyło je na przetworzone jedzenie” – powiedział profesor polityki zdrowotnej i ekonomii zdrowia w Imperial College Business School w Londynie Franco Sassi cytowany przez brytyjski „The Guardian”. „Model Kolumbii jest bardziej rozbudowany niż to co widzieliśmy do tej pory i może służyć za przykład dla innych krajów”.

Podatek dotyczy produktów ultraprzetworzonych definiowanych jako przemysłowo wytwarzane gotowe do spożycia jedzenie oraz produkty bogate w sól i tłuszcze nasycone takie jak czekolady czy chipsy. Niektóre przetworzone jedzenie jak np. kiełbasy zostały wyłączone z dodatkowego opodatkowania na skutek

kompromisu z przemysłem spożywczym.

Dieta Kolumbijczyków jest bogata w sód, co wiąże się ze wzrostem zachorowań na choroby sercowo-naczyniowe takie jak udary czy niewydolność serca, odpowiadające za prawie jedną czwartą zgonów rocznie. Przeciętny Kolumbijczyk spożywa 12 gramsoli dziennie – to najwięcej w Ameryce Łacińskiej i jeden z najwyższych wyników na świecie. Niemal jedna trzecia dorosłych mieszkańców cierpi na nadciśnienie. W Kolumbii wzrosły w ostatnich także wskaźniki otyłości i nadwagi. Ministerstwo Zdrowia oszacowało, że w 2021 roku 56,4 proc. Kolumbijczyków cierpiało na nadwagę. Inne choroby niezakaźne związane z dietą i otyłością, takie jak cukrzyca, również są sporym problemem. Ponad jedna trzecia zgonów z powodu cukrzycy dotyczy osób poniżej 70 roku życia.

Choroby niezakaźne są przyczyną szacunkowo 76 proc. wszystkich zgonów w Kolumbii. „Chcemy uniknąć ścieżki bogatych krajów uprzemysłowionych, takich jak Stany Zjednoczone, gdzie choroby związane z dietą są dużym problemem” – powiedziała Beatriz Champagne, dyrektor wykonawcza Koalicji na rzecz Zdrowia Ameryki.

Sassi podkreślił, że polityka podatkowa idzie w parze z odpowiednim etykietowaniem opakowań. „Kraj ten podążając za sąsiadującymi Ekwadorem i Peru wprowadza obowiązkowe ostrzeżenia zdrowotne na produktach o wysokiej zawartości niezdrowych składników takich jak cukier czy tłuszcze nasycone. Podatek dotyczy tych samych produktów, które mają etykietę z ostrzeżeniem zdrowotnym” – dodał Sassi. „Tworzy to zarówno informacyjny jak i finansowy bodziec dla konsumentów, aby unikali tych produktów”.

Najpopularniejszym argumentem branży spożywczej przeciwko tej zmianie jest to, że najbardziej dotknięci będą mali sklepikarze i producenci, którzy będą mieli niewielki margines na dostosowanie się, aby zapewnić zgodność swoich produktów z normami zdrowotnymi. Krytycy twierdzą, że zaszkodzi to również

milionom Kolumbijczyków borykających się z trudnościami gospodarczymi i rosnącymi cenami żywności. „Kryzys kosztów życia i znaczący wkład cen żywności w inflację sprawiają, że w większości krajów trudno jest mówić o wprowadzeniu nowych podatków” – powiedział Sassi. „Ale możliwe jest działanie w ramach istniejących podatków, aby stworzyć bodźce, np. obniżając VAT na zdrowsze produkty, aby zrekompensować wzrost podatku na mniej zdrowe opcje”.

Źródło: Trybuna.info